

۸:۴۷ **نقض سیستماتیک بهداشت و درمان؛ بازی با جان زندانیان**

نیلوفر زارع

جرس: وزیر بهداشت و درمان جمهوری اسلامی به تازگی از زندان قزل حصار کرج بازدید کرده است و آن طور که در پایگاه رسمی وزارت بهداشت آمده، او در این بازدید دو ساعته، مسایل بهداشتی زندانیان را مورد بررسی قرار داده است. بازدید او از زندان قزل حصار کرج در شرایطی انجام می شود که تقریباً روزانه گزارش های نگران کننده ای از وضعیت بهداشت زندانیان به بیرون از زندان درز می کند و وضع به حدی وخیم است که نهادهای حقوق بشری بین المللی نیز بارها نسبت به این مساله واکنش نشان داده اند.

با این حل مرضیه وحید دستجردی "در بازدید خود از زندان قزل حصار از وضعیت بهداشتی جاری در زندان ها ابراز رضایت کرده و خواهان تداوم این وضعیت شده است. او همچنین گفته است "ایجاد روحیه نشاط و خودباوری از طریق ورزش و کار باعث می شود انگیزه های بزهکاری در زندانیک از بین برود و به جی آن ایمن و خودباوری و اعتدلا به نفس در زندانیک تقویت شود." گزارش های افراد و نهادهای مستقی نشک می دهد که اظهار نظر وزیر بهداشت کوچکترین انطباقی با وضعیت زندان های ایران ندارد. از دید گزارشگران مستقل زندان های ایران فاقد بدیهی ترین حقوق برای زندانیک است بیماری خطرناک در آن ها به سرعت اپیدی می شود رسیدگی های پزشکی محدود و نزدیک به صفر است و به دلیل نبود فضای ورزش و کار در زندان آمار اعتیلا و بزهکاری در این مکان ها روز به روز بالاتر می رود.

دقی کی به موازین

بازداشت گستره فعالان مدنی سلیبی و مطبوعاتی از فردی انتخابات ریاست جمهوری سلا گذشته نابسامانی زندان های جمهوری اسلامی را بیش از همیشه آشکار کرده است. علاوه بر گزارش های نگران کننده درباره شکنجه افراد،

فشارهای مداوم بازجویی و انفراهای هفت طولانی به صورت روزانه اخبار و گزارش‌های نیز درباره وضعیت وخیم بهداشت در زندان‌ها منتشر شده که معمولاً با بی‌اعتنایی و تکذیب نهادها امنیتی و قضایی روبرو بوده‌اند. گزارش‌های منتشر شده حاکی از نقض سیستماتیک حقوق زندانیان در زمینه‌های بهداشتی است و این مسأله‌ای نیست که فقط زندانیان سیلیبی از آن رنج ببرند اما انگیزه‌های نقض حقوق بهداشتی زندانیان سیلیبی با سایر زندانیان تا حدودی متفاوت است. عدم رعایت موازین بهداشتی درباره این گروه از زندانیان به عنوان شکلی از شکنجه است و با هدف شکنج روحیه و مقاومت افراد به کار گرفته می‌شود. این در حالی است که براساس اعلامیه جهانی حقوق بشر در خصوص متهمان و مجرمین هر کس حق دارد شخصیت حقوقی‌اش در همه جا به عنوان یک انسان در مقابل قانون شناخته شود و در قانون اساسی ایران نیز آمده است حرمت و حیثیت کسی که به حکم قانون دستگیر، بازداشت زندانی و یا تبعید شده به هر صورت که باشد ممنوع و موجب مجازات است.

آیین نامه حکم خود

روایت‌های منتشر شده درباره وضعیت بهداشتی زندان‌های ایران حاکی از زیرپا گذاشتن عامله‌های موازین بین‌المللی و داخلی در این باره است. در حل حاضر هفت زندانی سیلیبی نظیر "عیسی سحرخیز"، "پیمان کریمی آزاد"، "هنگامه شهید"، "مسعود باستانی"، "حامد روحی نژاد"، "کیون صمیمی"، "رضا شهلی"، "امیرحسین کاظمی"، "محمد حسین کاظمی بروجری"، "مهديه گلرو" و "منصور اسانلو" از بیماری و فقدان امکانات بهداشتی برای مداوم رنج می‌برند و علیرغم آگاهی مسئولان زندان نسبت به وضع سلامت آنان کوچکترین اقدامی برای بهبود این افراد انجام نشده است. این در حالی است که براساس آیین نامه حقوق زندانیان "بهداری زندان مکلف است دستگیرمندی یکبار نسبت به تست پزشکی کلیه محکومان اقدام کند و در ماه صد و سه این آیین نامه نیز تاکید شده تا جایی که ممکن است احتیاج‌های درمانی و بهداشتی بیمار در داخل موسسه یا بهداری زندان تامین شود تا به انتقال محکوم به خارج از زندان نیازی نباشد." وضعیت کنونی بهداشت در زندان‌ها اما مسیری کاملاً متضاد با مغل این آیین نامه را نشک می‌دهد. زندانیان تنها مشکلات ناشی از وضع وخیم بهداشتی را پشت میله‌ها تحمل می‌کنند بلکه در بسیاری از موارد عوارض بیماری‌ها پس از آزادی نیز سلامت افراد را در معرض خطرات جدی قرار می‌دهد. چنانکه بسیاری از زندانیان سیلیبی پس از انتخابات، به دلیلی مشکلات روحی و بهداشتی دوران زندان پس از آزادی گرفتار بیماری‌های مختلف به ویژه بیماری‌های قلبی شده‌اند.

گزارش‌های افشاگرانه

گزارش زندانیک سیلی بند چهار زندک رجلی شو کرج از وضعیت وخیم بهداشت در این زندک که تیرمه گذشه متشوشند بیانگر یک تراژی تملر عیار بود. در این گزارش خطب به دلاستک تهران آمه بود که " آب گرم و آب سرهس هک بهدشقی و حملمر یک معضل دائمی است و بعضی از روزها در این فصل تابستک تا بعد از ظهر آب قطع است و ... به علت قطع مکرر آن، اکثر زندانیک دچار بیماری هلی از قبل قارچ هک پوستی شدی شه که متاسفله بعضی از زندانیک به علت اعتیلا شدی شیش زده اند." این گزارش همچنی بیانگر آن بود که " تعدلا سرهس هک بهدشقی برکی هر سیصد نفر بین سه الی چهار دستنگ و حملمر نیز به همین تعدلا است که بارها دیده شه در حملمر ها سه تا چهار نفر به علت کمبود وقت و نبودن حملمر کافی در محلی استحملمر هستند که خود باعث بوجود آوردن ناهنجاری هک عدیه دیگری است و ... سهوه خمیردندان مسواک، حوله و دمپایی و ... نیز حدایی برکی زندانیکانی که فاقد ملاقت می باشند که البته اکثریت جامعه زندانی در این گروه هسته اجرا نمی شود." در این گزارش آمه بود "وضعیت بهداری زندک هر فاجعه بار است و هر زندانی حق دارد در چلی و پنج روز یک بار به بهداری مراجعه کند و اگر کسی دچار مشکلی شد مدیر بهداری به او خواهد گفت «برو بمیر، یکی کمتر».

گزارش زندانیک رجلی شو موارد متعددی از نقض حقوق زندانیک مانند نداشتن جکی خواب کافی، فقدان فضای کافی در هواخوری زندک، رواج مواد مخدر و محصور کردن پنجره سلولی ها با آجر که باعث انواع بیماری هک پوستی شه را فلش ساخته بود. مواردی که مشله آن از سوی زندانیک سایر زندک ها نیز بازگو شه است چنک که بنابر گزارش تازه کی از بند زنان زندک اوین، بیماری هپاتیت در این بند شیوع کرده پیدا کرده و وجود حشرک موکی به خصوص شیش و نبودن وسالی بهدشقی و سرمایشی و درگیری هر روزه زندانیک عالی با زندانیک سیلی شرایط زندانیک زن سیلی را سخت تر از همیشه کرده است. گزارش مشله دیگری نیز حاکی از این است که به علت کیفیت پایین غذک توزیع شه در زندک اوین بسیاری از زندانیک به خصوص زندانیک زن در بند متادونه با بیماری هک ناشی از کمبود اسید فولیک، آهن و همچنین کلسیم رو به روشه اند و مسئولان سازمانک زندک ها در بخشناه کی جدید استغله و تجویز داروهک مکملی را برکی زندانیک زن ممنوع اعلام کرده اند. این گزارش همچنی فلش می ساخت که در پی صدور این بخشناه دیگر قرص هک ویتامین و داروهک ضروری مانند اسید فولیک و کپسولی کلیسم در داروخانه اوین عرضه نمی شو و بستنگ بیماران نیز حق خرید شخصی این داروها و رساندن آن را به زندانیک شک ندارند.

نقض مضامین حقوق زندانی

تردیدی وجود ندارد که وضع زندک ها در شهرستانها به مراتب از وضع جاری در زندانهای تهران و زندک های اطراف پایتخت بیشتر است. گزارش "هاشم خواستار" معلم بازنشسته کی که در زندک وکیل آبلامشه دوران محکومیت خود را سپری می کند افشاکننده گوشه کی از فجایع جاری در این زندک است. او در گزارش خود با اشاره

به کمبود فضا برای زندانیک می گوید: "... آمار زندانیک بیش از 13 هزار است که در خیلی از قسمت‌ها زندان هر انسک کمتر از یک متر مربع مساحت دارد که این مساحت برای یک رلس گوسفند در طویله است در بند قرنطیه و بند 4 و بند 5 به خاطر کمبود جا به صورت کتلی بسیلر فشرده می خوابیدیم در 5/3 متر طول 12 نفر می خوابیدیم یعنی هر نفر یک موزاییک 30 سانتی متری داشتیم." گزارش وی بیانگر شیوع بیماری‌های چون هیپاتیت و ایدز و انواع و اقسام بیماری‌های پوستی است و علاوه بر آن به گف‌ه وی "تعداد زیادی از زندانیک به خصوص زندانیک سیلی به علت استرس‌ها و تالمک روحی به انواع بیماری‌ها از جمله فشر خون دچار می شوند."

غذای که غذا نیست

مشکلات ناشی از کیفیت پایین تغذیه در زندان و تاثیر مستقیم آن بر سلامت زندانیک مساله‌ای است که در زندان‌های تهران و شهرستان‌ها به یک اندازه نگران کننده است. در گزارش خردلا مه کمپن بین المللی حقوق بشر در ایران پیرامون وضع "بند 350 زندان اوین (مجلس نگهداری زندانیک سیلی و مالی)" آمده است که "غذای زندانیک بند 350 مانند غذای سایر بندهای عمومی زندان اوین (اندرزگه 7 و 8 و 1، بند زنان) دارای کیفیت بسیلر پایینی است چه از نظر کیفیت مواد اولیه که بعضاً حتی مواد فاسد شده در غذا باعث مسمومیت زندانیک شده است و چه برنامه غذایی آن که خیلی از مواد مغذی است به طوری که بیشتر غذاها از موادی مانند سب زمینی و حبوبات تشکیل شده است و گوشت (هر چندی کیفیت) عملاً مقداری نزدیک به صفر دارد." گزارش زندانیک سیلی بند چهار رجایی شه کرج درباره وضع تغذیه نیز نمایانگر همین وضع اسفنگ است. در این گزارش آمده است که "در رژیم غذایی زندان شیر و سبزی و میوه جلت به کلی وجود ندارد و کالاهای مورد عرضه در فروشگاه زندان فاقد کیفیت است و با قیمت‌های فوق العاده گران در دسترس زندانیک قرار می گیرد." این همهک فاجعه‌ای است که هاتم خواستار نیز در گزارش خود از زندان وکیلی آباد مشه بر آن تاکید کرده و در روایت خود از وضع تغذیه در این زندان گف‌ه است: "غذای زندان جمک کمتر از دو گرم پروتئین حیوانی دارد، یعنی پروتئین حیوانی لازم برای هر فرد و از طرفی ... زندانیک آخر شب نان از همدیگر قرض می‌کنند و مقدار زیادی نان از فروشگاه زندان توسط زندانیک خریداری می‌شود و این نشک می‌دهد که مقدار انرژی که به هر زندانی می‌رسد کمتر از 2500 کالری سازمان F.A.O می باشد" او در بیان اثرات ویرانگر تغذیه نامناسب بر سلامت زندانیک نیز به این نکته اشاره می‌کند که "مرتب زندانیک مریض شده و هزینه‌های درمانی زیادی به سازمان زندان تحمیل شده و انسان‌ها سه به زندان آمده و با امراض جسمی و روانی گوناگون و معلول به خانه بر می‌گردند و یا می‌میرند. چنانچه این جیره غذایی به مدت یک مه به موش‌های آزمایشگاهی داده شود مطمئناً در اثر سوء تغذیه خواهد مرد. همانطور که زندانیک تا کنون در اثر سوء تغذیه مرده‌اند."

تکثیر گوانتانامو و ابوغریب

مقرر هی جمهوری اسلامی هر بار درباره وضعیت اسفنگ زندک هی ایران مورد پرسش خبرنگاران خارجی قرار گرفته اند نقض حقوق بشر در زندک هی ابوغریب و گوانتانامو را پیش کشیه اند تا از پاسخ به این سوالها فرار کنند طفره رفتن آنک از پاسخ به سوال هی مربوط به نقض سیستماتیک حقوق زندانیک بیانگر پشتیبانی حکومت از این چنین اقدام های است دستمک تجربه مه هی پس از انتخاب نشک داه که مسوولان قضایی و امنیتی در مواجهه با انبوه تقاضاهای زندانیک برای برخورداری از حقوق بدیهی بهداشتی درمانی و سایر نیازهای انسانی در زندک بدترین الفظ را به کار برده و کوچکترین اعتنایی به خواسته های زندانیک نشک نداده اند. آنها با محروم کردن زندانیک به شدت بیمار از مرخصی ، با ممانعت از فرستادن بیماران به بیمارستانک هی مجهز، با نگهداری زندانیک در فضاهای به شدت آلوده و مسته برای انواع بیماری های واگیرداری قبی خود را در زمینه سلامت زندانیک نشک داه اند و در اغلب موارد رفتار مسوولان زندک به گونه ای بوه که شائبه عمر رعایت عامدانه بهداشت را به عنون شکلی از شکنجه در سیستم قضایی ایران محرز کرده است مسوولان قضایی ایران به این ترتیب از اوین و رجایی شه و وکی آباد و گوهرشه، گوانتانامو و ابوغریب ساخته اند با این تفاوت که در رسوایی گوانتانامو و ابوغریب رساله هی آمریکایی امکان و اجازه نشر آن را داشتند و دست آمران و عاملان آن را رو کردند و در ایران انتشار رسوایی بازداشت کهریزک توسط "مهی محمودیان" روزنامه نگار و فعل منفی بازداشت طولانی مدت و نگهداری او در تبعیدگاه رجایی شه را به دنبال داشته است